

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (29 Mayıs – 2 Haziran)**Türkiye**

- 2022 yılının tamamında %5.6 büyüyen Türkiye ekonomisi, 2023 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %4 büyüdü. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH, birinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3.8 arttı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise bir önceki çeyreğe göre %0.3 arttı.
- Dış ticaret dengesi Nisan ayında 8.74 milyar dolar açık verdi. İhracat yıllık bazda %17.1 gerileyerek 19.3 milyar dolar olurken; ithalat ise %4.8 düşerek 28.1 milyar dolar oldu. 2022 Nisan ayında %79.1 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2023'ün aynı ayında %68.9'a geriledi.
- Mayıs'ta imalat PMI 51.5 ile bir önceki aya göre yatay seyretti.
- Ekonomik güven endeksi Nisan ayında 102.2 iken, Mayıs ayında %1.4 oranında artarak 103.7 değerini aldı.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), doğalgazın bir ay ücretsiz verilmesi sebebiyle Mayıs ayında TÜFE hesabında sıfır fiyat yönteminin uygulanacağını duyurdu.

ABD

- ABD'de tarım dışı istihdam Mayıs'ta 190 bin artış beklentisinin üstünde 339 bin kişi arttı. Mayıs ayı verisi 253 bin kişiden 294 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı Mayıs'ta beklentilerin üzerinde %3.7 ile son 7 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Mayıs ayında beklentilerin bir miktar altında kalarak bir önceki yılın aynı ayına göre %4.3; aylık bazda %0.3 arttı.
- Conference Board tüketici güven endeksi Mayıs ayında 102.3 seviyesine gerilese de beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de Başkan Biden ile Temsilciler Meclisi Başkanı McCarthy'nin vardıkları anlaşmaya göre, federal borçlanma tavanı uygulaması 1 Ocak 2025'e kadar askıya alınacak. Temsilciler Meclisi'nin ardından Senato da Başkan Biden ile Temsilciler Meclisi Başkanı McCarthy'nin vardıkları uzlaşma ile hazırlanan ve federal borçlanma tavanının 2 yıl süre ile askıya alınmasını öngören tasarıya onay verdi.

Avrupa

- Euro Bölgesi'nde TÜFE Mayıs'ta öncül verilere göre yıllık bazda %7'den %6.1'e geriledi. Söz konusu düşüşte, enerji fiyatlarındaki gerileme etkili oldu. Çekirdek enflasyon aylık bazda %0.2 arttı, yıllık bazda %5.6'dan %5.3'e geriledi.
- Almanya'da enflasyon Mayıs ayında öncül verilere göre yıllık bazda %6.1 ile beklentilerin altında artış gösterdi.
- Fransa'da Mayıs ayı enflasyonu öncül verilere göre yıllık bazda %5.1 artış ile beklentilerin altında gerçekleşti.
- Fransa ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde beklentilere paralel olarak çeyreklik bazda %0.2 büyüdü.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Christine Lagarde Euro Bölgesi'nde enflasyonun oldukça yüksek kalmaya devam ettiğini, bu nedenle ECB'nin para politikasını daha fazla sıkılaştırmasının gerekli olduğunu söyledi.

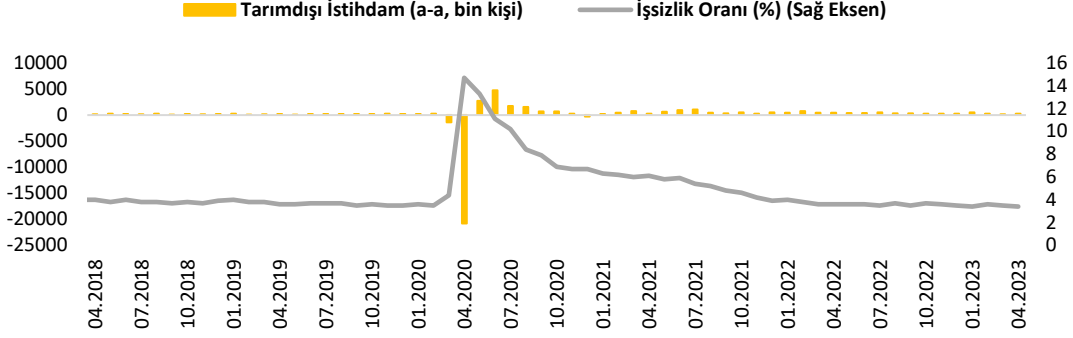
Asya

- Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Kazuo Ueda, fiyat görünümüne ilişkin belirsizlik nedeniyle BOJ'un %2 fiyat istikrarı hedefinin yakalanmasının zaman alacağını söyledi.
- Sri Lanka Merkez Bankası (CBSL), enflasyonun beklenenden daha hızlı yavaşlamasına bağlı olarak gösterge faiz oranını 250 baz puan indirdi. Böylece gösterge niteliğindeki mevduat faiz oranı %15.50'den %13'e indirildi. Banka, borç verme faiz oranını da %16.50'den %14'e çekti.
- Tayland Merkez Bankası enflasyonla mücadele için politika faizini 25 baz puan artışla 8 yılın en yüksek seviyesi olan %2'ye yükseltti.

Ayrıntılar...

Yurt dışı

ABD'de tarım dışı istihdam Mayıs ayında beklentilerin üstünde gerçekleşirken; işsizlik oranı yükseldi.

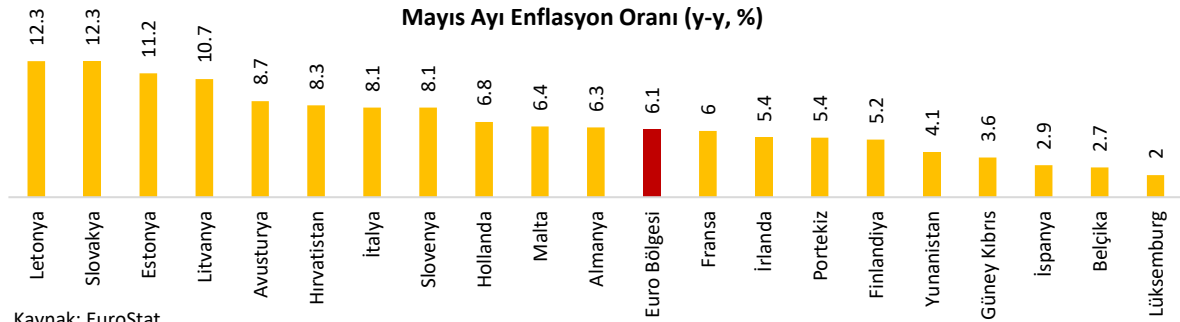
Kaynak: Reuters

ABD'de tarım dışı istihdam Mayıs'ta 190 bin artış beklentisinin üstünde 339 bin kişi arttı. Mayıs ayı verisi 253 bin kişiden 294 bin kişiye revize edildi. İşsizlik oranı Mayıs'ta beklentilerin (%3.5) üzerinde %3.7 ile son 7 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Verilere göre ortalama saatlik kazançlar Mayıs ayında beklentilerin bir miktar altında kalarak bir önceki yılın aynı ayına göre %4.3; aylık bazda %0.3 arttı. İşgücüne katılım oranı Mayıs'ta %62.6 ile bir önceki ayla aynı seviyede gerçekleşti. İstihdam oranı ise bir önceki aya göre 0.1 puan düşükle %60.3 gerçekleşti.

ADP özel sektör istihdamı da Mayıs'ta 170 bin olan beklentilerin üzerinde 278 bin kişi arttı.

Euro Bölgesi'nde enflasyon Mayıs'ta öncül verilere göre %6.1'e sert şekilde geriledi.

Kaynak: EuroStat

Euro Bölgesi'nde TÜFE Mayıs'ta öncül verilere göre aylık bazda artış göstermedi. Enflasyon yıllık bazda %7'den %6.1'e geriledi. Enflasyon son 15 ayın en düşük seviyesine geriledi. Söz konusu düşüşte, enerji fiyatlarındaki gerileme etkili oldu.

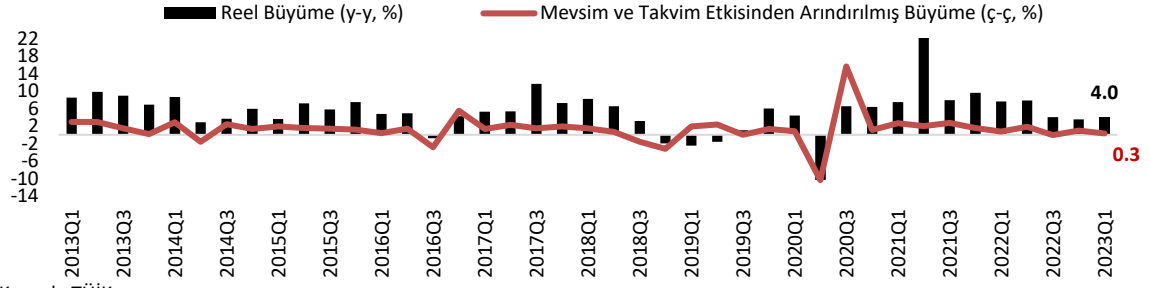
Çekirdek enflasyon aylık bazda %0.2 arttı, yıllık bazda %5.6'dan %5.3'e geriledi.

Avrupa Birliği'nde Mayıs'ta enflasyonun en hızlı arttığı ülke %12.3 ile Letonya ve Slovakya oldu. En düşük artış ise %2 ile Lüksemburg'da yaşandı.

Euro Bölgesi'nin 2023 yılı enflasyon beklentisi %5.3 seviyesinde bulunuyor.

Yurt içi

Türkiye ekonomisi 2022 yılının ilk çeyreğinde %4 büyüdü.

Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %4 büyüdü (piyasa beklentisi: %3.9). Türkiye ekonomisi ilk çeyrekte mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış rakamlara göre ise %0.3 büyüdü. Türkiye ekonomisi 11 çeyrektir büyümeyi sürdürüyor.

GSYH içinde en yüksek paya sahip olan hizmetler sektörü, yıllık bazda %8.6 oranında büyüdü ve büyümeye 5.2 puan katkıda bulundu. En yüksek ikinci katkı ise vergi ve sübvansiyon kaleminden geldi.

Büyümeye en yüksek katkısı olan hanehalkı tüketiminin katkısı önceki çeyreğe göre sınırlı artarken; geçen yıla göre azaldı. Bu durumun yaşanmasında, geçen yıl artan enflasyon nedeniyle talebin öne çekilmesi ve alım gücünün azalmasıyla artan hanehalkı harcamalarında yaşanan ivme kaybı oldu.

Nisan ayında dış ticaret 8.7 milyar dolar açık verdi.

Milyar Dolar	Nisan		Ocak - Nisan		12 Aylık Toplam	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Dış Ticaret Dengesi	-6.15	-8.74	-32.68	-43.44	-64.74	-120.28
İhracat	23.33	19.33	83.40	80.87	239.94	254.68
İthalat	29.48	28.07	116.08	124.31	304.69	372.29
Enerji ve Altın Hariç Dış Ticaret Dengesi	0.15	-4.17	-3.78	-12.04	-7.02	-23.51
Toplam İçindeki Payı (%)	25.14	15.32	28.33(ort.)	20.08(ort.)	22.57(ort.)	23.96(ort.)
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	79.15	68.87	71.70(ort.)	65.22(ort.)	79.39(ort.)	67.69(ort.)

2023 yılının Nisan ayında dış ticaret açığı yıllık bazda %42.1 artışla 8.7 milyar dolar gerçekleşti. İhracat aylık bazda %18.1, yıllık bazda ise 2020 yılının Mayıs ayından bu yana görülen en sert düşüşle %17.1 gerileyerek 19.3 milyar dolar oldu. İthalat aylık bazda %12.1, yıllık bazda ise %4.8 azaldı ve 28.1 milyar dolar oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ise ihracat aylık bazda %4.5 azalırken, ithalat %0.95 azaldı ve arındırılmış dış ticaret dengesi 8.48 milyar dolar oldu.

Mart ayında %73.9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, Nisan'da %68.9'a geriledi. Böylece söz konusu oran 12 aylık ortalamada %67.7 seviyesine gerilemiş oldu. 2022 yılının Nisan ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı %79.1 seviyesindeydi.

Çekirdek açık olarak adlandırılan enerji ve altın hariç dış ticaret dengesi tarihinin en sert düşüşünü kaydederek, %2926.1 geriledi ve aylık bazda 4.17 milyar dolar ile Eylül 2017'den bu yana görülen en yüksek açığı verdi. 12 aylık kümülatif rakamlara göre ise, 2022 yılının aynı döneminde 7.2 milyar dolar olan çekirdek açık %234.9 artışla 23.51 milyar dolar seviyesine yükseldi.

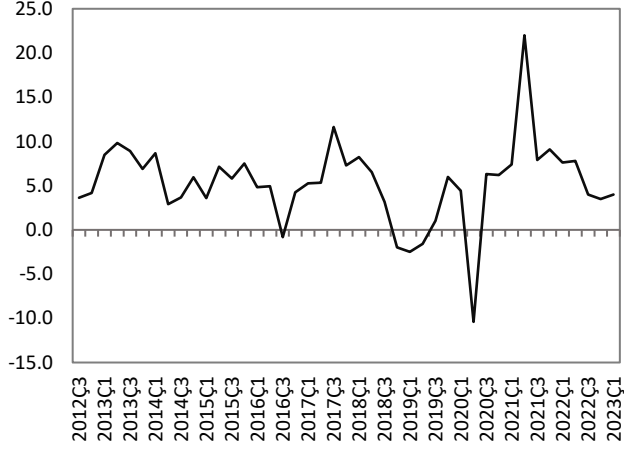
Haftalık Veri Takvimi (5 - 9 Haziran 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
5.06.2023	Türkiye	TÜFE (Mayıs, y-y)	%43.68	%39.59 (Açıklandı)
		Yi-ÜFE (Mayıs, y-y)	%52.11	%40.76 (Açıklandı)
	ABD	Hizmet PMI (Mayıs)	53.6	55.1
		ISM Hizmet PMI (Mayıs)	51.9	52.3
		Fabrika Siparişleri (Nisan, a-a)	%0.9	%0.8
	Euro Bölgesi	Hizmet PMI (Mayıs)	56.2	55.1 (Açıklandı)
		ÜFE (Nisan, y-y)	%5.5	%1 (Açıklandı)
	Almanya	Dış Ticaret Dengesi (Nisan)	16.7 milyar €	18.4 milyar € (Açıklandı)
		Hizmet PMI (Mayıs)	56	57.2 (Açıklandı)
	Fransa	Hizmet PMI (Mayıs)	54.6	52.5 (Açıklandı)
İtalya	Hizmet PMI (Mayıs)	57.6	54 (Açıklandı)	
İngiltere	Hizmet PMI (Mayıs)	55.9	55.2 (Açıklandı)	
Japonya	Hizmet PMI (Mayıs)	55.4	55.9 (Açıklandı)	
6.06.2023	Türkiye	TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru (Mayıs)	58.94	--
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Nisan, y-y)	-%3.8	-%3
	Almanya	Fabrika Siparişleri (Nisan, a-a)	-%10.7	%3.5
	Japonya	Hanehalkı Harcamaları (Nisan, y-y)	-%1.9	-%2.3
7.06.2023	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Mayıs)	159.1 milyar ₺	--
	ABD	Dış Ticaret Dengesi (Nisan)	-64.2 milyar \$	-75.2 milyar \$
	Almanya	Sanayi Üretim Endeksi (Nisan, a-a)	-%3.4	%0.5
	Fransa	Dış Ticaret Dengesi (Nisan)	-8 milyar €	--
	İtalya	Perakende Satışlar (Nisan, a-a)	%0	--
	Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Nisan)	97.7	--
8.06.2023	ABD	Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	232 bin kişi	238 bin kişi
	Euro Bölgesi	GSYH (I.çeyrek, revizyon, ç-ç)	%0	%0
	Japonya	GSYH (I.çeyrek, yıllıklandırılmış)	-%0.1	%1.9
9.06.2023	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Nisan, y-y)	-%0.1	--
	İtalya	Sanayi Üretim Endeksi (Nisan, a-a)	-%0.6	%0.2

TÜRKİYE

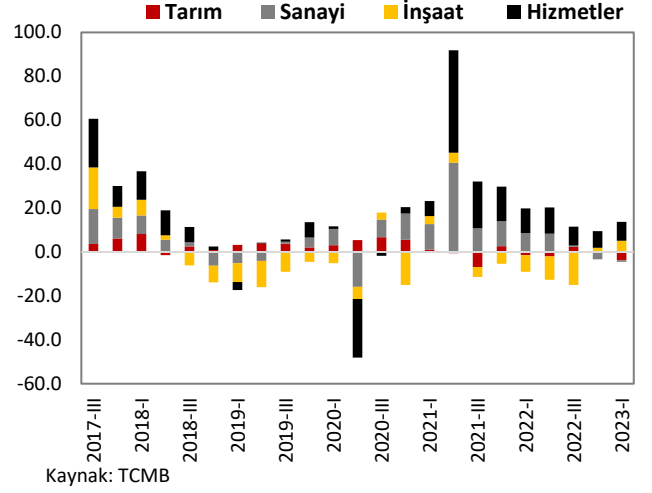
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

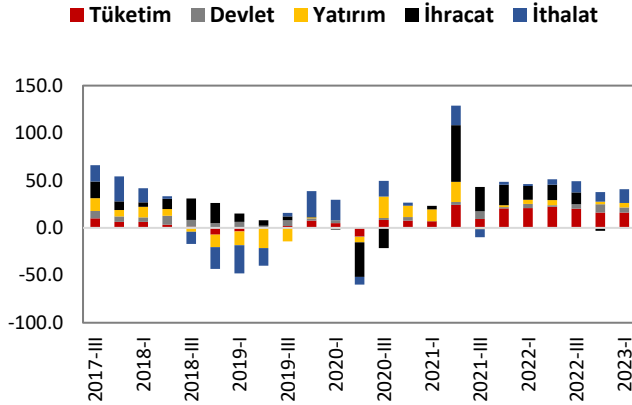
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

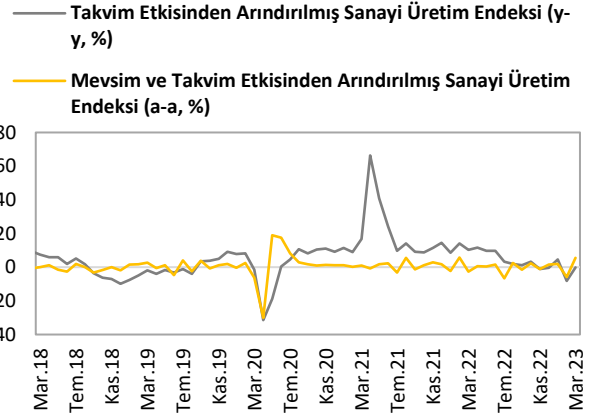
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

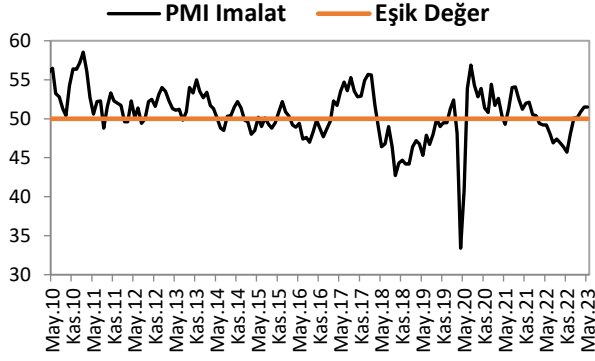
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

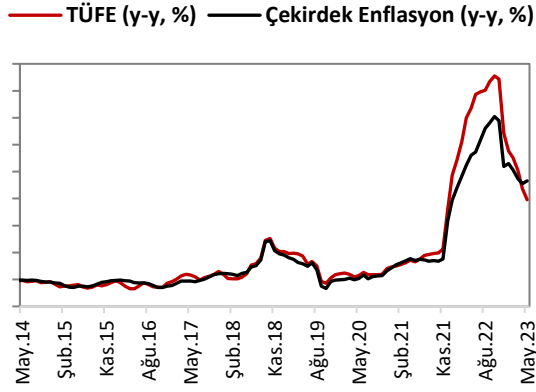
Kaynak: TÜİK

İmalat PMI

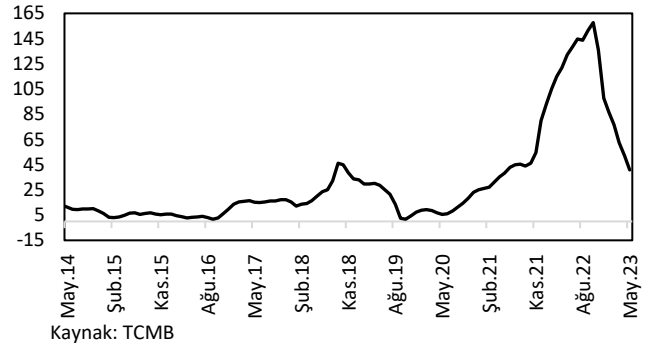
ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

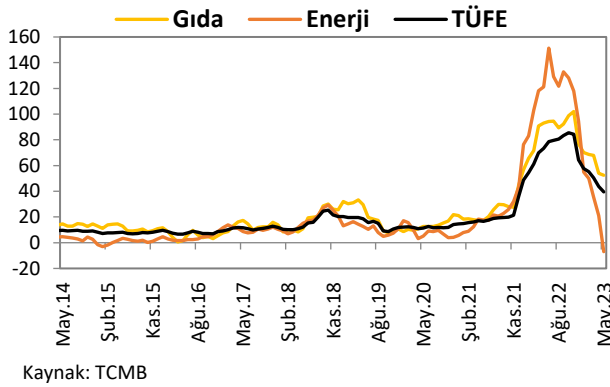

Yİ-ÜFE

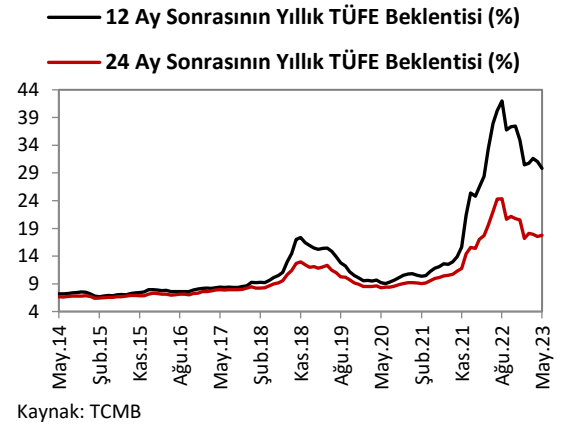
Yİ-ÜFE (y-y, %)

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

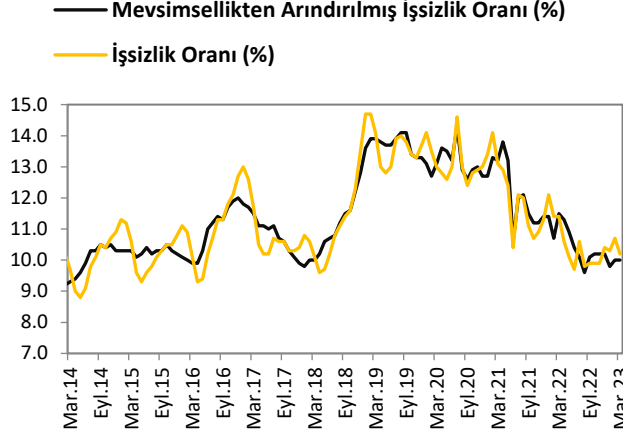

Enflasyon Beklentileri

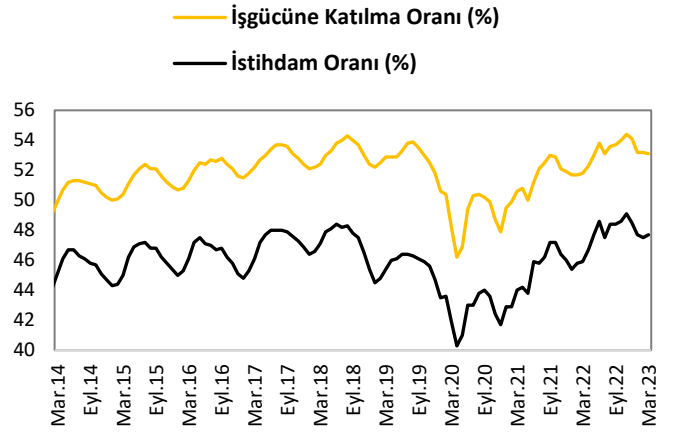

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

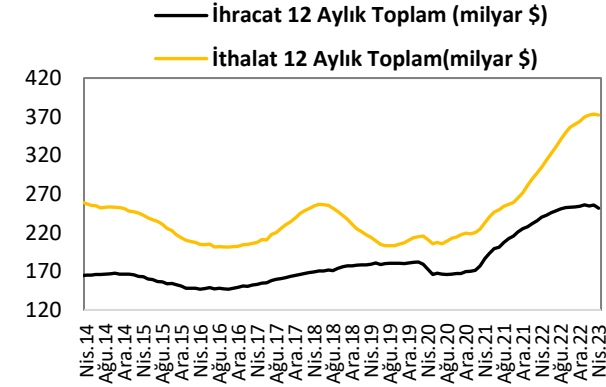

İşgücüne Katılım Oranı

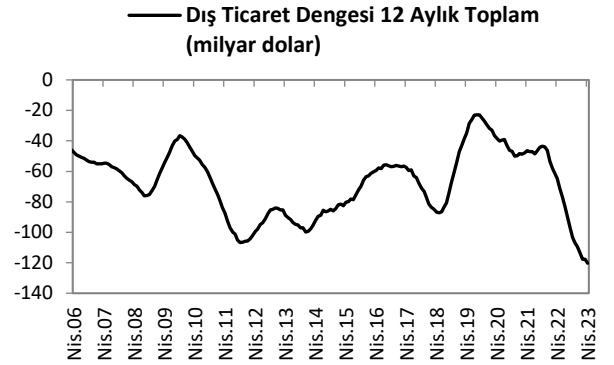

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

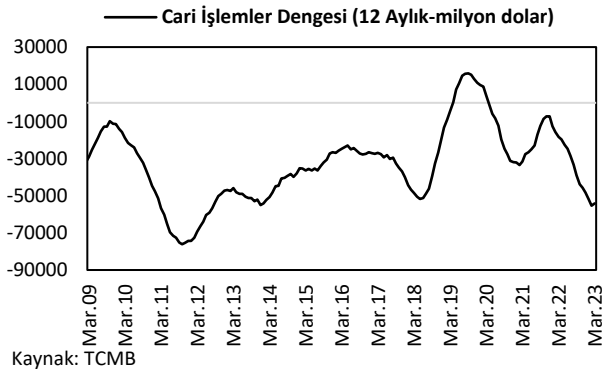
İthalat-İhracat

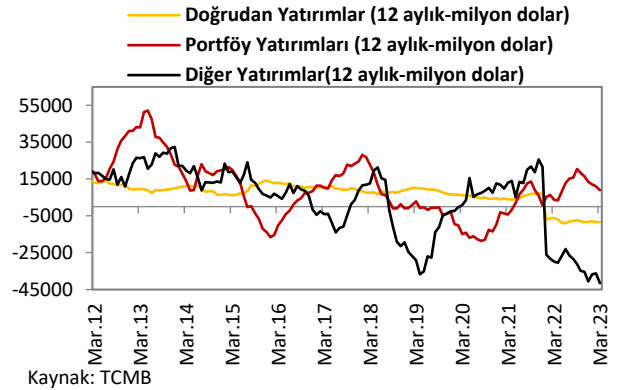
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

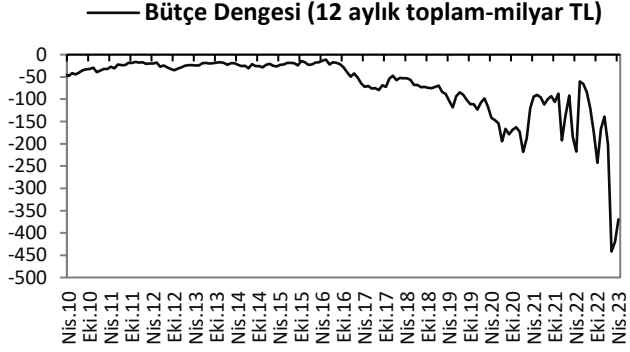

Sermaye ve Finans Hesabı

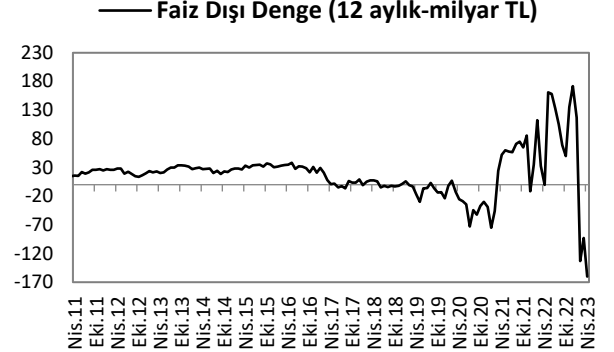

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

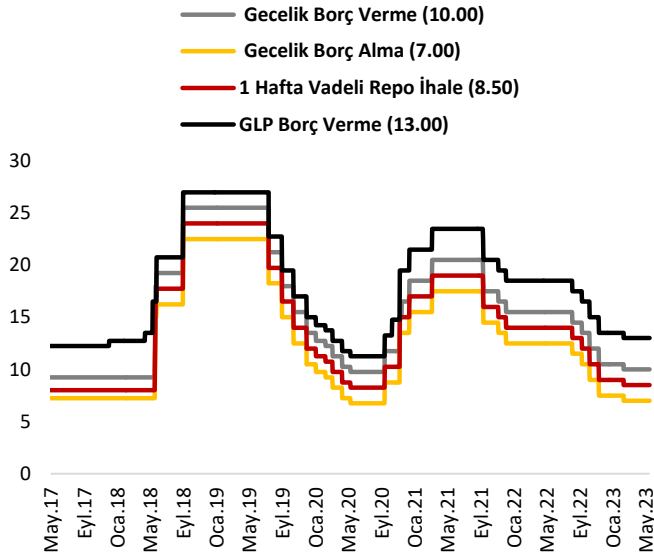
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	4,631,792 (2023-I)	4.0 (2023-I)	10.0 (Mart 2023)	-0.08 (Mart 2023)	76 (Mayıs 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Mayıs)	39.59	46.62	40.76		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (26.05.2023)	3,523,187	9,409,262	9,525,102	370,329	56,518
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (05.06.2023)	7.00	10.00	8.50		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-4.5 (Mart 2023)	28.1 (Nisan 2023)	19.3 (Nisan 2023)	-8.7 (Nisan 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,485.6		
2022	1,905.3	2,128.9	2,522.2		
Son Yayınlanan	2,292.9 (Nisan 2023)	2,295.2 (Nisan 2023)	2,522.2 (2022-IV)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Nisan)	110.71	93.79	-16.92	1.66	
2022 (Nisan)	214.3	164.1	-50.2	-31.0	
2023 (Nisan)	400.4	268.0	-132.5	-98.0	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	2.45 (2023-I)	31.7 (2022)	-5.7 (2023-I)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.